בס"ד

מקור הברכה

עלון 666
דו שבועי

חכמה ומוסר

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - "**חכמה ומוסר**". פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

פרשת וירא.

"לא די בחמישים צדיקים!"

ירושלים לא חרבה סתם כך. "מקדש ראשון מפני מה חרב, מפני שהיו שם עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים". אמנם, לא כל העם הגיע לשפל כה נורא. היו שם גם צדיקים, קדושים וטהורים. נכון שהם היו מיעוט, אבל היו אלו אנשי מעלה, שכעדות הבורא "קיימו את כל התורה, מא' עד ת'". והנה, לא זו בלבד שלא הצילו את בני דורם, ולא מנעו את החורבן האיום, הרעב הנורא והגלות הקשה, אלא להיפך - הם ניספו ראשונה בעוון הדור. וכה נאמר למלאך המשחית, למידת הדין: "ממקודשי תחלו", מהם תתחיל הפורענות!

ויש לתמוה, יש לשאול: מדוע בפרשתנו מבקש אברהם אבינו, והקדוש ברוך הוא מסכים לדבריו, שאם ימצאו חמישים צדיקים בסדום תנצל כל העיר בזכותם, ושם לא הצילו, אף לא את עצמם? מה פשר השוני, מהי סיבת?!

התשובה דורשת הבהרה יסודית: מדוע מענישים לפעמים צדיק בעוון הכלל, ומדוע יתכן להציל את הכלל בזכות הצדיק היחיד. הלא הכלל הוא: "איש בחטאו יומת, ואין אדם יכול להתעטף באדרתו של הזולת, לא לזכות ולא לחובה!

אמת, נכון הדבר. ואמנם כאשר אותם צדיקים שקיימו את כל התורה מא' ועד ת' מתו - בעוונם מתו, כך אומרת הגמרא, על שלא קיימו מצוות תוכחה. אולם ברור, שאין עונש מיתה על המנעות מקיום מצוה אחת, בודדת. ומכל שכן, שלא היו צריכים להענש בראשונה, לפני מחללי שבת ועובדי עבודה זרה, רוצחים ומגלי עריות.

אלא מאי, היתה עליהם תביעה נוראה: מדוע הסתגרתם, מדוע הייתם "צדיקים לעצמכם", מדוע לא יצאתם אל העם, לא הדרכתם אותו, לא פעלתם בקרבו. מדוע הנחתם לו להדרדר, להגיע לאן שהגיע. מדוע לא מחיתם - לא כמחאה בלבד, אלא בפעילות ובמעשים, בהרבצת תורה, בהקהלת קהילות, בחינוך והדרכה!

וכאשר הם הסתגרו באהליהם, והסתפקו בהתעלותם שלהם. כאשר לא גילו מעורבות, ולא ניסו לעצור את הסחף, למנוע את ההדרדרות, לשנות את הכיוון נזקף מצב הדור לחובתם, והם נשאו יחד עימו בענשו, ואף היו ראשונים להענש!

סוד זה גילה לנו רבינו אברהם אבן עזרא ז"ל בקצרה, ברמז, כדרכו, בפרשתנו, בענין אנשי סדום. מדוע ביקש אברהם אבינו, שאם יש שם חמישים צדיקים יצילו את כל הרשעים והמושחתים, את אלו שאיבדו זכותם לחיות? השאלה נוקבת, והתשובה טמונה בשתי מילים שהוסיף אברהם אבינו לבקשתו, והקדוש ברוך הוא חזר עליהם: "אולי יש חמישים צדיקים - בתוך העיר". פירש הראב"ע: "בתוך העיר - שהם יראים את השם בפרהסיא". וציין לפסוק בספר ירמיהו: "שוטטו בחוצות ירושלים וראו נא, ודעו ובקשו ברחובותיה, אם תמצאו איש, אם יש עושה משפט, מבקש אמונה - ואסלח לה". כלומר: ודאי מצויים צדיקים בירושלים, אבל הם אינם מסתובבים ברחובות, אינם יורדים אל העם. לכן ימשיך העם בהדרדרותו וישא את ענשו, חלילה. אבל אם הצדיקים יצאו אל העם, יורוהו בינה, יפעלו בקרבו חזקה עליהם שיצליחו. משום שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, וסיעתא דשמיא תלוה את צעדיהם, ודברים היוצאים מן הלב סופם שנכנסים ללבבות, ההדרדרות תבלם והעם ישוב לדרך הישר! זאת ביקש אברהם אבינו: אם יש חמישים צדיקים בתוך העיר - הפועלים בקרב העם - בכוחם להחזיר גם את אנשי סדום בתשובה, בכוחם לבטל את גזר הדין האיום שניתן באין תקוה!

*** כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני (בראשית כא, י).**

שרה, שראתה שישמעאל מושחת במדותיו, פחדה שהוא יקלקל את יצחק. ושאל הרב "צוף דבש" זצ"ל, מדוע לא הניחה שאדרבה, יצחק יחזירהו למוטב בטוב מדותיו ויראת חטאו? מכאן ראיה, שכאשר יש חבר רע - מירב הסיכויים שהוא ישחית את הטובים, ולא להיפך!

פרשת חיי שרה.

"נר, עיסה וענן"

בפרשתנו מסופר על מבחן החסד אותו עברה רבקה אמנו, להוכיח שראויה היא להיות אשה ליצחק. "ויספר העבד - אליעזר עבד אברהם - ליצחק את כל הדברים אשר עשה", גילה לו ניסים שנעשו לו, שקפצה לו הארץ, ושנזדמנה לו רבקה בתפילתו, "ויביאה יצחק האוהלה שרה אמו". פירש רש"י: הביאה לאוהל, ונעשית כדוגמת שרה אמו. שכל זמן ששרה קיימת, היה נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל. ומשמתה שרה, פסקו. וכשבאה רבקה, חזרו.

כמה עומק יש בדברי חז"ל, עולם מלא כללו במלים ספורות! נפתח בסיפור: מעשה שהיה. צעיר יהודי בארצות הברית, בן להורים מתבוללים, נהג בילדותו לפקוד את בית סבו הדתי. יותר מכל אהב לבקרו בליל שבת, לסעודת השבת. ונעימה אחת נחרטה במוחו, שיר "אשת חייל".

לימים נפטר הסב. הנכד גדל, והקים ביתו עם צעירה חילונית - רק דבר אחד ביקש: שביום שישי בערב יהיה השולחן מכוסה מפה צחורה ויאכלו סעודה חגיגית לאור נרות. בסעודה מפזם היה נעימה עליזה.

"מהו שיר זה", שאלה הרעיה, ולא ידע לענות. "סבי שר זאת בליל שבת", אמר, "אני זוכר רק את מילות הפתיחה".

האישה הסתקרנה. "היהודים הדתיים בבורו פרק ודאי ידעו מה המלים", אמרה. נסעו לשכונה היהודית ונכנסו לחנות ספרים. הוא פנה למוכר: "אני מחפש שיר, שמתחיל במילים אייששחייל מיימצה", אמר, והתחיל לפזם את הנעימה. המוכר לא הכיר את המנגינה, אבל הבין במה המדובר. פתח לפניהם סידור המכיל תרגום אנגלי, והאישה קראה את הקטע בדממה. בסיומו, אמרה: "אם כך מתייחסת היהדות לאישה - רצוני להכירה!" הם נרשמו לסמינר "ערכים" - ושבו לאמונת אבותיהם!

ההמשך בעמוד הבא.

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

וירא

* מפטירין: **ואשה אחת** מלכים ב' ד'.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת

חיפה : 4 : 14
תל אביב : 4 : 24
ירושלים : 4 : 09

יציאת השבת

חיפה : 5 : 22
תל אביב : 5 : 24
ירושלים : 5 :24
ר"ת חיפה : 5 : 59
ר"ת תל אביב : 6 : 00
ר"ת ירושלים : 5 : 55

חיי שרה

שבת מברכין.

* מפטירין: **והמלך דוד** מלכים א' א'.

* אי"ה, ראש חודש יחול ביום, שלישי.

* המולד: יום ראשון, שעה 16:07, וְחלק אחד.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת

חיפה : 4 : 09
תל אביב : 4 : 19
ירושלים : 4 : 05

יציאת השבת

חיפה : 5 : 18
תל אביב : 5 : 20
ירושלים : 5 : 19
ר"ת חיפה : 5 : 55
ר"ת תל אביב : 5 : 57
ר"ת ירושלים : 5 : 49

משל ונמשל...

"ויושם לפניו לאכל" (בראשית כד, לג).

הקפדה על כשרות המאכלים.

החפץ חיים התעכב בעיירה אחת מספר ימים. במשך כל אותם ימים לא נודע כלל מיהו אותו יהודי היושב בירכתי בית המדרש ושוקד על התורה בהתמדה רבה.

והנה, הגיע ליל שבת קודש ולאחר התפילה ניגש אחד המתפללים אל החפץ חיים והזמינו לבוא לביתו לסעוד. על כך ענה לו החפץ חיים: אני בעל מחבר הספר חפץ חיים. אותו יהודי נדהם לשמע הדברים ושאל: אם כן, מדוע לא גיליתם מי אתם עד כה?

ענה לו החפץ חיים: עד עתה לא היה הדבר נוגע למעשה, אולם עתה כאשר אתם מזמינים אותי לסעוד בביתכם, עליכם לדעת שהנני מקפיד מאד בעניני כשרות, ולכן עליכם לעשות את שיקול דעתכם. האם אמנם ההקפדה בביתכם היא נאותה ומתאימה להנהגת הכשרות של החפץ חיים, ואם אמנם כן הוא הדבר אוכל בשמחה להתארח בביתכם.

הנמשל: החפץ חיים הביא סימוכין לדבריו מהתורה:

כאשר לבן הזמין את אליעזר לאכול בבית, וכפי שנאמר: "ויושם לפני לאכול". הקדים מיד אליעזר ואמר: "עבד אברהם אנכי". ונשאלת השאלה מדוע דוקא עתה הוא הקדים לומר זאת. אלא שאחת מכוונותיו היתה, שמכיון שבביתו של אברהם אבינו מקפידים מאד בעניני כשרות, אם כן עליהם לתת את הדעת ולבדוק האם אמנם יכול הוא לאכול בביתם ללא חשש, דהיינו שהכשרות מתאימה ומספקת גם לבן ביתו של אברהם אבינו.

שיעור מוסר מדי יום ע"י מורנו ראש - הישיבה והכולל.

בשעה: 18.40. **הצבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* **ביום שישי בבוקר** שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה: 12.30 - 11.15 במסכת **בבא מציעא**, ואחרי כן תפילת מנחה. הצבור הקדוש מוזמן.

* **בליל שבת** שיעור בשעה: 21.15 - 20.15. äøåú ìéãåàì ïîæå î ùåã÷äå ø÷éä øåáöä.

* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות שבת סימן **שצ"ט**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה). äøåú ìéãåàì ïîæå î ùåã÷äå ø÷éä øåáöä.

* **בשבת** בין השעות: 15.30 - 15.00 - שיעור כחצי שעה חומש עם פירוש **הרמב"ן**, ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 15.30 תפילת מנחה. äøéãàäìå äøåú ìéãåàì ïîæå î ùåã÷ä øåáöä.

עמוד התפילה...

*** אי"ה מדי יום מתקיימים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים.**
הצבור היקר והקדוש מוזמן.
קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.
*** וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפלת ערבית מוצ"ש, מתקיים סדר לימוד של **אבות ובנים** בבית מדרשנו, או גם אחר חצי שעה.
הצבור הקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות שבת, מספר בן איש חי, **הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**

רואים ישועה והצלחה!!!

המעונינים לתרום לאחת מסעודות **הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה** בסך - 200 ש"ח.
ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04.
או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת "**וירא, - חיי שרה**":

יום	עלות השחר	טלית/ ותפילין	נץ
ש	04:48:15	05:05:15	06:02:45
א	04:49:00	05:06:00	06:03:45
ב	04:49:45	05:06:45	06:04:30
ג	04:50:30	05:07:30	06:05:30
ד	04:51:15	05:08:30	06:06:15
ה	04:52:00	05:09:15	06:07:15
ו	04:53:00	05:10:00	06:08:15
ש	04:53:45	05:10:45	06:09:00
א	04:54:30	05:11:30	06:10:00
ב	04:55:15	05:12:30	06:10:45
ג	04:56:00	05:13:15	06:11:45
ד	04:56:45	05:14:00	06:12:45
ה	04:57:30	05:14:45	06:13:30
ו	04:58:30	05:15:45	06:14:30

השיעור בכולל ערב לקהל הקדוש.

* שיעור הכנה מ: 20.30 - 21.00.

* ומהשעה: 21.00 - 22.00 שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה, במסכת ביצה דף - טז.

שמירת הלשון

* מדי יום חמישי בערב בשעה: 21.45 אי"ה יתקיים שיעור מוסר בעניני שמירת הלשון.

אחר תפילת שחרית **שיעור בהלכה** ע"י מורנו ראש הישיבה **או"ח טור וב"י, ומ"ב.**

מנחה: 12.40.
ערבית ראשונה: 19.05.
22.00 :äéðù úéáøò

דבר המערכת.

לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וחורף בריא ושמח.

המעונינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך - 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל - 0527-182434
המעונינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר - 2598156 תזכו למצוות.

פרשת חיי שרה. המשך.

באספקלריה זו נתבונן במשמעות הברכות להן זכו אימותינו הקדושות, והמביעות את ההוקרה לאם היהודיה, עקרת הבית. הראשונה - הנר הדלוק מערב שבת לערב שבת. היה כאן כעין הנס שבמנורת בית המקדש, הנר המערבי שלא כבה. אבל, יתר על כן: יש כאן המשכיות של נר השבת - השבת, יום מנוחה וקדושה. השבת, יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו. אבל לבסוף יוצאת השבת, ובאים ימי המעשה. אבי המשפחה טרוד בעבודתו, בעמל יומו. האם היא המשרה בבית אווירת מנוחה וקדושה, כל ימות השבוע! ממשיכה את השפעת השבת, את הרוגע והשלוה, הרוחניות והקדושה! היא המחנכת לחיי תורה, והיא העוקבת אחר התנהגות הילדים. וכבר אמר מרן החזון איש זצ"ל לאחד מראשי הישיבות: "עליך להתייחס לכל בחור בכבוד - לעולם אין לדעת מהיכן יצמח גדול הדור הבא: מתפילה של אמו, או מדמעה של סבתו!"...

ובנוסף, הברכה שנשתלחה בעיסה. להבנתה, יש לצטט פסוק מ"אשת חייל": "דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה". האשה נוטלת חומרי גלם, ותחת ידיה הופכים הם לתוצר מוגמר. הגמרא מספרת שרבי יוסי פגש באליהו הנביא. שאלו: כתוב, שהאישה היא "עזר כנגדו" - במה עוזרת האישה לאדם? ענהו אליהו: "אדם מביא חיטים מן השדה - חיטים הוא כוסס?" הלא האשה טוחנת ומנפה, לשה ואופה! "מביא פשתן - פשתן הוא לובש?" הלא מנפצת היא וטווה ואורגת לו מלבושו! "כלום לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו?" - הבעל מביא משכורת, האם הוא אוכל את השטרות? האם אין האישה עורכת קניות בחכמה, והופכת את חומרי הגלם למעדנים?! האין היא מכבסת ומייבשת, מגהצת ומקפלת, ממיינת ומאכסנת - מנקה ושוטפת, מתחזקת ומנהלת?!

והעולה על הכל, תוצאת הכל - הענן קשור על האוהל! הענן - סמל השראת השכינה, הן במשכן והן בבית המקדש! הענן שריחף מעל הר המוריה בפרשה שעברה ואפף את הר סיני. וכבר השמיענו רמינו הרמב"ן ז"ל שבהקמת המשכן "שבו ישראל למעלות אבותם, שהיה סוד אלוה עלי אהליהם!", המשכן, והשראת השכינה בו, היו כעין אוהלם של האבות והאמהות!

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: כד.

אם נגיד, שהיו מראים לאדם איך שהוא עובר בכביש והיה צריך להדרס, וגם היו מראים לו את התמונה שהוא נדרס ממש, והיה רואה איך הוא נראה דרוס, ומעוך וחתוך וכו' והוציאו אותו על כסא גלגלים... ומראים לו בלילה שאחרי כן, שמחמת שהוא עשה איזה מצוה, לכן בדיוק שניה לפני הדריסה נעצרה המכונית, וכשמראים לו איך באמת היה צריך להגמר כל הנושא הזה, הוא כבר לא היה בכביש.

הוא היה אומר לחבר שלו: 'אתה יודע, אני ראיתי בתמונות מה היה צריך להיות, לכן אני לא עובר יותר בכביש וזהו'. היה מקבל פחד, וע"י כך הוא היה מאבד את כל הבטחון העצמי שלו...

דוגמא לכך רואים אצל אחד הרבנים, איך אישה רגילה, שלא היתה לה שום בעיה בריאותית, הקימה משפחה רגילה, ילדה שישה ילדים בריאים, והכל הלך למישרין. פתאום היתה לה בעיה מסוימת, עשו טעות בניתוח והיא נפטרה.

היא היתה אישה מיוחדת, היא לא נתנה לבעל שלה לבזבז את הזמן שלו, עד כדי כך, שכשהרב היה בא לאכול בצהרים היא היתה שמה לו את האוכל על הפלטה, כדי שלא יצטרך לחמם את האוכל, כדי שלא יבזבז זמן כדי לחמם אוכל לילדים, והרב היה רק פותח את הבית, והאוכל כבר היה חם...

כשהיה מגיע 'חג סוכות', היא היתה בונה סוכה לבד. האבא שלה גם היה אדם גדול, מצד אחד הוא היה ת"ח רציני, ומצד שני ענותן ושפל ברך, פלאי פלאות. כשאדם היה שואל אותו שאלה בהלכה, הוא היה עושה את עצמו לא יודע, וכשהיה פותח את הפה שלו הוא היה עונה תשובות...

לפעמים הוא לא היה מונח בסוגיא, והיה יושב וחושב... הוא היה חסיד גדול, מדקדק בהלכה כחוט השערה, ותמיד היה ענותן ושפל ברך, תמיד כשהיית רואה אותו הוא היה מדבר בנחת. הוא היה ראש ישיבה, והיה נותן שיעורים כלליים. אחד הרבנים סיפר, שהוא לא הסכים שיקומו לפניו, לא היו מרגישים שהוא נכנס לבית המדרש. אנשים כאלה לא צריכים לדבר, מספיק שרואים אותם, הראיה משפיעה.

והמצער כל איש מישראל, אף על פי שלא נכתב בו העונשים האלה, עובר בלא תעשה, שנאמר (ויקרא כה, יז): ולא תונו איש את עמיתו.

בפשטות נראה, אף אם אדם לא אומר לחבר דברים מכאיבים אבל מה שנקרא בלשון העולם 'לנדנד לו', שהנשמה יוצאת לו מרוב נדנוד וע"י כך הוא מתיאש מהחיים שלו. - כל בוקר החבר מקבל טלפון על הנושא הזה, וגם כשפוגש אותו מדבר איתו על הנושא הזה,

והחבר כל הזמן אומר לו: 'שמע, אני לא מעונין'.

והוא ממשיך ושואל אותו, 'אולי בכל זאת?'

וכך הוא מתייסר הרבה, הוא מוכן אפילו לשלם כסף למישהו כדי שיגאל אותו ממנו, האם דבר כזה לא נכלל בגדר הונאה?

לכאורה, מה מצטייר בעיננו הגדר של 'אונאה?' 'אונאה', - שהוא אומר לו דברים מכאיבים, - אחד שהוא אומר עליו שהוא אדם לא טוב, או שהמשפחה שלו לא טובה, עושה עוון.

אבל אם הוא אומר לו: 'שמע ידידי, אני צריך שתעשה לי ככה וככה', והחבר עונה לו: 'לא אעשה לך', והוא ממשיך כמו נודניק: 'שמע..., שמע...' ומביא לו ראיות מפה ומשם, ומפה ומשם, וכשהחבר הולך ברחוב והוא רואה את הנודניק הולך ברחוב ממולו, ממאתים מטר הוא עובר לרחוב השני. והוא בא אליו שוב ואומר לו: 'אני לא מכריח אותך ח"ו, אני רק מדבר איתך...' ולא רק שהוא גוזל ממנו את הזמן, נראה שהוא גם מאנה אותו, והחבר עונה לו: 'אין לי כבר כוחות בשבילך'... בפשטות זה נכלל בגדר אונאה.

ההמשך יובא בעוד שבועיים אי"ה.

בס"ד

מצא את המסתתר

וירא	לפרשת
ללא פרסים	
מצא מימרה מסתתרת .	מצא 18 מילים בתפזורת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.

ת	מ	כ	ח	ת	ח	צ	י	ת
ח	צ	ת	ל	צ	ע	ת	ל	ח
ת	ו	י	נ	י	ע	ב	צ	מ
צ	ח	ה	ע	ב	ש	מ	י	ת
מ	ל	ת	י	ב	י	ש	מ	צ
ת	י	ח	צ	מ	ע	ט	צ	ב
ס	צ	ב	מ	ה	ת	י	ו	ח
י	ח	ר	ת	י	ה	צ	ת	י
ת	א	צ	כ	ה	ל	ר	ח	ל
ת	ל	י	נ	כ	י	ת	ה	צ
נ	ו	ד	צ	י	ת	א	ר	ח
מ	ע	ס	ת	ק	צ	ס	ה	ל
ש	ג	י	כ	ל	י	ח	כ	ת
י	נ	צ	ת	ח	ה	ד	ב	מ
ת	ה	ח	מ	י	ל	ת	צ	י
י	ה	פ	ל	צ	ח	מ	ש	ת
צ	ר	א	ס	י	ח	ש	י	מ
י	מ	ר	צ	ת	ת	צ	א	ד
צ	ע	נ	ת	ל	ס	מ	ח	ס
ח	ת	י	ח	ב	י	ת	צ	י

צדיק	תספה	ממרא
עדנה	בלתי	אשחית
מצות	משתה	ארח
מלח	צמח	סדם
ההרה	ככר	עמרה
פארן	שמנת	כסות

האם מצאת את המשפט:

חכם עצל בעיניו משבעה משיבי טעם

מאת : משלי .

בס"ד

קח פסק זמן...

מעוניין בהפתעה לשבת:

הבוקר/ צהרים/ערב ?

או שבת איפוח?

בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנה 2 רכסים.

בנשיאות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה.

לפרטים: הרב נתנאל יהב, טל': 7124735 - 052 .

* שבתות האירוח מיועדות רק לרווקים.

בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנל, בקרית חיים מערבית.

בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכנ"ס "נצר יעקב" ברח' ט'רניחובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.

מעשה...

הגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל

בפרשה בה קוראים אנו על התייחסותו של אברהם אבינו עליו השלום, עמוד החסד, לעבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו, התייחסות של כבוד ויקר, נזכר במה שהעיר הגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל, רבה של איזמיר, בספרו "תוכחת מוסר".

אחד מעשירי עירו נפטר לבית עולמו, וכעבור חודש ימים ראהו בחלומו והוא לבוש בגדים נאים ופניו מאירות בשמחה וקורנות בחדוה. שאלו במה זכה לכבוד זה, והשיב שהנחילוהו עולם הבא הואיל ולא הכביד עולו על עובדיו ומשרתיו, ונהג בהם ברחמים ובחמלה. בבוקר שלח הרב וחקר אחר מנהגו של אותו עשיר, והתברר נאמנה שזו היתה דרכו, שלא להכביד על עובדיו, ולהקל עליהם ככל האפשר. אשריו ואשרי חלקו!

ואם כך יש לנהוג כלפי משרתים ועבדים, ואף שאינם מבני ברית, כמה יש להזהר בכבוד פועלים יהודיים. על אחת כמה וכמה בכבודם של בני הבית, קרובים אהובים!

ועוד כתב. שבצעירותו היו בעירו שלושה סוחרים גדולים, שריכזו בידיהם את עיקר המסחר בעיר, וסחרו בסחורות היקרות שרווחיהן רבים. היו שאר הסוחרים מתרעמים שלא נפלו בחלקם אלא שיירי הרווח, למרות שלא סבלו ממחסור חלילה. היה הרב מוכיחם שלא יאמרו כן, כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו. ואדרבה, אולי בזכות הצדקה הרבה שעושים אלו שלושת הסוחרים שולח הבורא יתברך שפע ברכה המספיק לכולם, והכל ניזונים בזכותם. והיו דבריו נופלים על אזניים ערלות.

ברבות הימים, החליטו שלושת הסוחרים הגדולים לעלות לארץ ישראל. שמחו הסוחרים הזעירים, שהנה יירשו את מקומם ויתרבו רווחיהם. אולם להוותם נכלאו שערי השפע ושמם המסחר, והסוחרים הזעירים הגיעו לפת לחם רחמנא ליצלן. וראו עין בעין שאין אדם נוגע במוכן לחבירו!

הלכות: הזכרת השמות הק' דרך לימודו כשמוזכר ברכות או פסוקים.

א. הזכרת השמות הק' דרך לימודו כשמוזכר ברכות או פסוקים

שם: ודווקא עם התינוק מותר להזכיר את השם, אבל גדול בשעה שלומד הברכות בגמ' אומר בלא הזכרת השם ורק כשלומד הפסוקים הנזכרים בתלמוד רשאי לאומרם כמו שהם כתובים עם הזכרת השם. ואפילו אינם פסוקים שלמים, ובהרבה פוסקים מצינו שלא רק שרשאי להזכיר השם אלא צריך לעשות כן, כי אין זה דרך כבוד כלפי מעלה לומר 'השם' או אלקינו בקו"ף ושק"י בקו"ף וכיוצב"ז, ורק בנוסח ברכה המובא בגמ' יש לומר השם ואלקינו וכדו' כי אי אפשר בענין אחר.

אמנם מאידך גיסא מצינו לכמה מגדולי הדורות שלא היו מזכירים את שם השם תוך כדי לימודם או בשעה שדרשו לפני הציבור, ואפילו כשהיו קוראים פסוקים שלמים.

ובכל ענין, באותן מקומות שאין מזכירים שם שמים, כל אחד כפי מנהגו, יש להקפיד ולומר 'השם' וכלשון המשנה (יומא פ"ג מ"ח), ולא אדושם וכיוצב"ז, דאין זה דרך כבוד כלפי מעלה.

ב. עניית 'אמן' אחר ברכה או אכילה שיש בה איסור

סעי' ד', שו"ע: כל המברך ברכה שאינה צריכה וכו' ואסור לענות אחריו אמן. ובכלל האיסור כל המחמיר לברך במקום שאמרו ספק ברכות להקל, וכל האוכל מאכל איסור או האוכל דבר שמסכן את חייו, אבל אכל מאכל היתר בזמן האסור לאכילה או האוכל פת ללא נט"י וכדו' עונים 'אמן' על ברכתו, אך אם גזל דבר מאכל אין עונים אמן על ברכתו.

ואונן הפטור מלברך על מאכלו, אין רשאי להחמיר על עצמו ולברך, ואם עשה כן אין עונים אמן אחר ברכתו.

ג. בחומר הזכרת שם שמים וכנוייו לבטלה וללא צורך, ובלשון לע"ז

שם: כל המברך ברכה שאינה צריכה הרי זה נושא שם שמים לשוא והרי הוא כנשבע לשוא. ובמשנ"ב (סק"כ) מביא דיעות הראשונים אם איסורו מן התורה או מדרבנן, אך אין המחלוקת אלא כשמברך דרך שבח והודאה, אלא שהברכה לבטלה, אבל אם מזכיר שם שמים לבטלה שלא דרך שבח והודאה לדברי הכל יש בו איסור תורה.

וכל שבעה שמות הקדושים שאינם נמחקים בכלל האיסור, ואלו הן: הוי"ה, אדני, אל, אלהים (בכל צורות ביטויו), אהיה, שדי, צבאות. אבל שאר כינויי שמו יתברך כגון רחום חנון וכדו' אין איסור בהזכרתם, ורק במקומות המטונפים אסור להזכיר כל שאר כינויי השם.

ויש לזכור שהזכרת שם שמים אסורה גם כשאומרה בלשון לע"ז כגון רחמנא, גאט, אללה וכדו', אא"כ אומרה לצורך שבח והודיה וכפרטי הדינים כלהלן.

וחז"ל החמירו מאד בהזכרת שם שמים לבטלה ושלא לצורך וכתבו בדבריהם ענשים קשים רח"ל שבאים על אלו המזלזלים בזה.

וכבר הביאו הקדמונים עפ"י הגמ' (נדרים ז' ב) שמי שהזכיר שם שמים לבטלה, יחלוץ מנעליו וישב על הקרקע ויבקש משלשה שיתירו לו וידויו על שהזכיר שם שמים לבטלה והם יאמרו לו ג' פעמים 'מותר לך'.

ד. התחיל לברך ברכה שאינה צריכה, כיצד ינהג (ההמשך יובא בעוד שבועיים אי"ה).

מ"ב סקי"ח: ברכה שאינה צריכה, כגון שמברך בתוך הסעודה על דברים שנפטרו כבר ע"י ברכת המוציא.